

О Семінар-тренінг

Охороні праці в Україні – європейський вибір

У Києві на базі Академії праці, соціальних відношень і туризму ФПУ відбувся семінар-тренінг на тему «Підвищення впливу профспілок на прийняття рішень роботодавцями та урядовими структурами з питань забезпечення безпеки праці і здоров'я працівників».

У семінарі-тренінгу взяли участь: заступник голови ФПУ Українець С.Я., керівник департаменту охорони праці ФПУ Андрієвський Ю.З., головний спеціаліст-технічний інспектор департаменту охорони праці ФПУ Горюн Т.М., а також міжнародні експерти з питань міжнародних систем менеджменту ISO 9001, 14001, 50001, ONSAS 1801. А саме: доктор технічних наук, професор МІМ Цопа В.А., провідний аудитор сертифікаційного центру «Бюро Верітас Сетіфікейшн» Лисенко О.І. та інші фахівці з питань охорони праці та менеджменту.

Учасники семінару від профспілок взяли участь у роботі III Національної науково-практичної конференції на тему: «Управління ризиками в системах менеджменту охорони праці та промислової безпеки», в якій взяв участь голова Державної служби України з питань праці Чернега Р.Т. На конференції обговорювалися наступні питання:

– економічних аспектів охорони праці, пов'язаних з управлінням ризиками на виробництві;

– пошуку аргументів для діалогу з роботодавцями щодо фінансування заходів з охорони праці на підприємстві;

– визначення пріоритетних завдань і шляхів запровадження європейських підходів у системах управління охороною праці.

На семінарі і на конференції йшлося про те, що стратегічний курс України – інтеграція до ЄС, обумовлює нагальну потребу гармонізації національного законодавства до законодавства ЄС. У підписаній в Люксембурзі Угоді про партнерство та співробітництво між ЄС та Україною, яка набула чинності з 1 березня 1998 року, визначено, що охорона праці, захист життя і здоров'я людей, технічні регламенти та стандарти в цій галузі є пріоритетними галузями законодавства, де необхідно досягти адекватності законів чинних в ЄС. У червні 2003 року Україна разом із представниками 178 країн-членів Міжнародної організації праці (МОП), організації працівників і роботодавців прийняла нову глобальну стратегію охорони праці, яка ставить за мету впровадження ефективного управління системою охорони праці на національному рівні.

Поліпшення систем охорони праці та промислової безпеки в країнах – членах ЄС – обумовлене впровадженням за останні роки низки законодавчих і нормативних актів. Оновлення національних систем охорони праці з урахуванням європейського законодавства стосується, насамперед, нових учасників, у тому числі України, законодавство яких має адекватно відображати загальноєвропейські положення у сфері охорони праці. Правову систему ЄС можна вважати наднаціональною правовою системою, якій притаманні особливі риси. Держави – члени ЄС – обмежили свій

суверенітет і делегували частину власних повноважень співтовариству, які у межах визначених повноважень видають законодавчі акти, обов'язкові для держав-учасниць.

В Україні основними законодавчими актами у сфері охорони праці є Закон про охорону праці, Кодекс законів про працю та Закон про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, які призвели до втрати працездатності. Необхідність впровадження змін до чинного законодавства з охорони праці ґрунтується не тільки на орієнтації України в бік ЄС, а й на тому факті, що чинне законодавство та його принципи не завжди відповідають сучасним реаліям і фактично не забезпечують створення законодавчих засад цілкової безпеки й захисту здоров'я працівників в умовах виробничого середовища, адекватних ЄС. Відповідно, законодавство і сформульована ним система охорони праці та промислової безпеки повинні містити загальноєвропейську концепцію охорони праці.

Основний національний законодавчий акт у сфері охорони праці – Закон «Про охорону праці», повинен передавати основні принципи та положення загальноєвропейського рамкового законодавства, визначеного низкою директив з охорони праці. До таких директив у сфері охорони праці належить рамкова Директива 89/391/ЄС щодо заходів із забезпечення безпеки та здоров'я працівників на робочому місці.

Прийняття сучасного національного законодавства щодо охорони праці та промислової безпеки є значним кроком уперед. В сучасних умовах вкрай важливо досягти впровадження та ефективного застосування законодавства на рівні окремих підприємств та галузей промисловості. Це надасть змогу створити безпечні й нешкідливі умови праці для працівників через запобігання професійним захворюванням, травмуванням, подовження періоду активної працездатності працівників тощо.

На сьогоднішній день в Україні основними завданнями державної контролюючої служби у сфері охорони праці є:

– контроль за впровадженням вимог нормативних актів з охорони праці;

– контроль за дотриманням зобов'язань за трудовими контрактами та колективними договорами;

– забезпечення порозуміння між працедавцем і працівником, а також вирішення спірних питань між ними в межах визначеної законодавством компетенції;

– здійснення досліджень і загальна реєстрація нещасних випадків на робочих місцях, дослідження випадків професійних захворювань відповідно до процедур, визначених законодавством;

– реєстрація потенційно небезпечного устаткування;

– контроль обладнання в робочих середовищах, утилізація індивідуальних і колективних засобів захисту, небезпечних і шкідливих речовин, обстеження технологічних процесів згідно з чинними нормативними актами;

– моніторинг ринку устаткування, робочих машин, засобів індивідуального та колективного захисту;

– забезпечення безкоштовних консультацій роботодавців, працівників і власників потенційно небезпечного устаткування відповідно до вимог чинних нормативних актів у сфері професійних відношень, охорони праці та технічного нагляду за потенційно небезпечним устаткуванням;

На рівні підприємств в Україні головним суб'єктом відповідальності за впровадження вимог щодо охорони праці є роботодавець. Головні завдання, які він повинен забезпечувати у системі охорони праці, такі:

– організація та забезпечення функціонування системи охорони праці на підприємстві через оцінювання чинників ризику робочого середовища, планування превентивних заходів щодо ризиків, проведення внутрішнього моніторингу робочого середовища, встановлення організаційної структури охорони праці та консультації з працівниками для залучення їх із метою поліпшення охорони праці;

– забезпечення першої медичної допомоги;

– обмеження або ліквідація шкідливих і небезпечних чинників, характерних для устаткування та робочого середовища, пожежегасіння, евакуації працівників й іншого персоналу;

– забезпечення інструктажу та тренування працівників і відповідальних за охорону праці осіб;

– забезпечення обов'язкового нагляду за здоров'ям працівників.

Водночас європейське законодавство з охорони праці дає змогу забезпечити охорону праці на достатньо високому рівні. Однак, як відмічалося в доповіді голови Державної служби України з питань праці п. Чернега Р.Т. в нашій країні слід активізувати роботу з узгодження вимог національних законів та інших нормативно-правових актів з відповідними директивами ЄС.

Незмінним у будь-якому разі для України залишається ідея європейського законодавства про те, що прийняття рішень щодо заходів із поліпшення стану охорони праці має здійснюватися з урахуванням умов праці безпосередньо на робочому місці.

Богдан ВИННИЦЬКИЙ,
головний технічний інспектор праці Об'єднання профспілок Львівщини

О Новини

Питання лікування та реабілітації демобілізованих учасників АТО вирішувалися на засіданні колегії Департаменту охорони здоров'я Львівської ОДА

26 червня у Західному реабілітаційно-спортивному центрі Національного комітету спорту інвалідів України відбулась вїздна колегія Департаменту охорони здоров'я Львівської обласної державної адміністрації, яка була присвячена питанням організації надання медичної допомоги, проведення відновного лікування та реабілітаційних заходів демобілізованим учасникам АТО в лікувально-профілактичних закладах Львівської області.

Захід пройшов за участі Уповноваженого Президента з прав людей з інвалідністю, Президента НКСІУ Валерія Сушкевича, головного позаштатного спеціаліста МОЗ України за спеціальністю «Хірургія серця і магістральних судин у дорослих» Костянтина Руденка, директора Департаменту охорони здоров'я Львівської ОДА Богдана Чечотки. З доповідями виступили в.о. головного лікаря Львівського обласного госпіталю інвалідів війни та репресованих імені Юрія Липи Андрій Сав'юк, головний лікар Львівського обласного Центру медико-соціальної експертизи Володимир Решота, представник НКСІУ Мирослава Шперик та інші фахівці.

Під час роботи Колегії були розглянуті питання медичного супроводу демобілізованих учасників АТО, психіатричної допомоги воїнам АТО, медико-соціальної експертної допомоги учасникам бойових дій, реабілітації засобами фізичної культури та спорту.

Учасники колегії ознайомилися з досвідом роботи Західного реабілітаційно-спортивного центру Національного комітету спорту інвалідів України, який спеціалізується на фізкультурно-спортивній реабілітації та оздоровленні інвалідів усіх нозологій. Важливою соціально значимою функцією Центру є забезпечення підготовки спортсменів-інвалідів до Паралімпійських та Дефлімпійських ігор, чемпіонатів Європи і світу, змагань усіх рівнів. Центр проходить період становлення як унікального закладу зі фізкультурно-спортивної реабілітації інвалідів, організації заходів, пов'язаних з узагальненням досвіду роботи з реабілітації інвалідів і формуванню методик інтеграції інвалідів у суспільстві та має усі можливості, щоб стати провідним потужним центром реабілітації воїнів АТО.

З метою удосконалення медичної допомоги особам з інвалідністю, підвищення рівня діагностики, лікування та профілактики серцево-судинних захворювань був підписаний меморандум щодо співпраці між Національним комітетом спорту інвалідів України та Національним інститутом серцево-судинної хірургії імені М.М. Амосова.

«Приватна медицина зможе розраховувати на державні фінанси, у випадку, якщо пацієнт за меддопомогою прийде до них», – заявила в ефірі Перший заступник Міністра охорони здоров'я України Олександра Павленко.

«У країні має бути єдиний медичний простір, з синергією можливостей для пацієнта. Наприклад, проблема з гемодіалізом. Вже зараз існує багато компаній, які готові побудувати приватні центри, щоб надати цю послугу. Але держава була ще не готова закуповувати послугу: основні маніпуляції були при закупівлі товару. Це було вигідно групам впливу. Ця тема могла б стати відмінним прикладом державно-приватного партнерства з реалізацією в усіх регіонах», – сказала Олександра Павленко.

Також Олександра Павленко повідомила про те, що Міністерство планує внести зміни до законодавства з метою просування проектів ДПП в регіонах.

«У МОЗ зараз завдання максимально залучити інвестора в галузь. На даний момент не вистачає правової бази. Існує Закон про ДПП, він досить декларативний. Більшість підзаконних актів були створені для інших галузей. У медицині необхідні інші інструменти. Перш за все, комунальні об'єкти потребують залучення приватних ресурсів за чітко вписаним правилам такого партнерства. Багато обласних рад через відсутність уніфікованої договірної бази не зважуються ризикувати і укладати договори з приватними партнерами. Міністерство має їм у цьому допомогти», – підкреслила Олександра Павленко.

Впродовж минулого тижня у м. Серві (Республіка Польща) проводились XII – ті міжнародні змагання для бригад швидкої медичної допомоги.

Для участі у цьому заході з медичного рятівництва була скерована бригада комунального закладу Львівської обласної ради «Львівський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» у складі Шиналь Галина – лікар; Бублик Ганна – фельдшер; Ценькало Богдан – фельдшер; Чух Богдан – водій.

Учась у цих змаганнях приймало 28 команд, серед яких – команди з Республіки Польща, України та Білорусії.

Серед завдань було надання екстреної медичної допомоги потерпілим під час аварії, в тому числі ДТП з двома мотоциклістами на пляжі; проведення серцево-легеневої реанімації дорослому та дитині на компютеризованому манекені;

надання допомоги «потерпілому» на пляжі у якого ножове поранення грудної клітки; водійська майстерність.

Представники Львівського центру медицини катастроф професійно справились із поставленими завданнями. Роботу львівської бригади високо оцінили судді змагань і команда отримала перше місце серед закордонних бригад.

Команда Львівського обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф висловила подяку департаменту охорони здоров'я Львівської облдержадміністрації та особисто директору Богдану Чечотці за сприяння та підтримку в організації поїздки бригади на змагання у Республіку Польща.